

Metodický pokyn pro projekty PO a OSS MZ spolufinancované z ESIF v Operačním programu Životní prostředí 2014-2020 (výzva č. 146 a 152) – financování nezpůsobilých výdajů

Seznam zkratek

EFI	Odbor evropských fondů a investičního rozvoje
EPC	Energy Performance Contracting
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
NZÚ	program Nová zelená úsporám
OPŽP	Operační program Životní prostředí
OSS	Organizační složka státu v přímé působnosti Ministerstva zdravotnictví
PO	Příspěvková organizace Ministerstva zdravotnictví
SFŽP	Státní fond životního prostředí ČR
SR	Státní rozpočet

A. Úvod

Tento metodický pokyn (dále jen „*Pokyn*“) byl zpracován za účelem stanovení role MZ při financování nezpůsobilých výdajů u projektů organizací v přímé řídicí působnosti MZ - příspěvkových organizací MZ a organizačních složek státu MZ, dále jen „*PO/OSS*“¹ - v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014-2020 (dále jen „*OPŽP*“), prioritní osa č. 5: Energetické úspory, specifický cíl 5.1: Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie a specifický cíl 5.3: Snížit energetickou náročnost a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ústředních vládních institucí. Tento Pokyn navazuje na následující dokumenty, které stanovují postupy a pravidla pro schvalování a administraci žádosti o dotaci a realizaci projektů OPŽP:

- **Pravidla pro žadatele a příjemce podpory z OPŽP 2014-2020** (dále jen „*Pravidla*“);
- **Příkaz ministra č. 12/2017** „Postup pro předkládání, realizaci a administraci projektů přímo řízených organizací Ministerstva zdravotnictví a organizačních složek státu v přímé působnosti Ministerstva zdravotnictví financovaných z prostředků dotačních programů Evropských strukturálních a investičních fondů, finančních mechanismů a komunitárních programů Evropské unie“ (dále jen „*Příkaz ministra 12/2017*“);
- **Metodický pokyn samostatného oddělení programu Nová zelená úsporám Ministerstva životního prostředí** pro administraci žádostí o podporu v rámci podprogramu Nová zelená úsporám – Budovy veřejného sektoru formou posílení vlastních zdrojů žadatele u schválených žádostí v rámci výzev specifického cíle 5.1 a 5.3 Operačního programu Životní prostředí (dále jen „*Metodický pokyn NZÚ*“);
- **Postup pro Přímou řízené organizace pro projekty ESIF;**
- **Pokyn k procesu schvalování metody EPC jako dodavatelského úvěru na financování vlastních zdrojů u projektů realizovaných v Operačním programu Životní prostředí.**

Pravidla financování dle tohoto Pokynu se vztahují na projekty výzev č. 146 a 152 OPŽP.

Tento Pokyn bude průběžně aktualizován v návaznosti na disponibilní výši prostředků na financování způsobilých a nezpůsobilých výdajů v projektech, případně na základě změn v pravidlech čerpání prostředků dle dokumentů výše.

B. Financování způsobilých výdajů

Způsobilé výdaje projektů OPŽP, prioritní osy 5: Energetické úspory, specifický cíl 5.1: Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie a specifický cíl 5.3: Snížit energetickou náročnost a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ústředních vládních institucí, jsou definovány v Pravidlech (dále jen „*způsobilé výdaje*“).

Výše příspěvku na financování způsobilých výdajů z Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj se odvíjí od celkové úspory energie (specifický cíl 5.1: 35 - 50 % ze způsobilých výdajů, specifický cíl 5.3: 80 - 95 %) či typu projektu (specifický cíl 5.1: 40 - 70 % ze způsobilých výdajů, specifický cíl 5.3: 85 - 95 %) v souladu s Pravidly. Dále je možné získat bonifikaci ve výši 5 % způsobilých výdajů v případě využití metody EPC či Design&Build a 5 % způsobilých výdajů v případě, že

¹ Financování nezpůsobilých výdajů dle tohoto Pokynu se nevztahuje na projekty Státních podniků v přímé působnosti MZ.

obnovitelné zdroje energie pokryjí alespoň 40 % celkové spotřeby energie v budově po realizaci opatření.

Způsobilé výdaje v rámci 146. výzvy OPŽP mohou být rovněž financovány z programu Nová zelená úsporám (dále jen „NZÚ“) formou tzv. posílení vlastních zdrojů žadatele², a to ve výši až 45 % způsobilých výdajů, viz Usnesení vlády č. 955 ze dne 2. 11. 2016, resp. Metodický pokyn NZÚ.

Způsobilé výdaje, které nejsou hrazeny z prostředků Evropské unie (dále jen „EU“) nebo ze státního rozpočtu (dále jen „SR“) Ministerstva životního prostředí v rámci programu NZÚ, jsou financovány ze státního rozpočtu kapitoly 335 MZ max. do výše 20 % celkových způsobilých výdajů projektu, a to na základě rozhodnutí porady vedení MZ č. 28 ze dne 17. července 2018.

C. Financování nezpůsobilých výdajů

Nezpůsobilé výdaje, na které lze získat dotaci ze SR, jsou nezpůsobilé **investiční** výdaje projektu nezbytné pro dosažení cílů projektu schváleného k financování v OPŽP v rámci prioritní osy 5: Energetické úspory, specifický cíl 5.1 a 5.3 (dále jen „projekt“), případně nezpůsobilé investiční výdaje projektu související s investiční akcí, jejíž součástí jsou opatření pro snížení energetické náročnosti budov. Tyto výdaje musí splňovat pravidlo 3E, tedy přiměřené (tj. odpovídat cenám v místě a čase obvyklým), hospodárné, účelné a efektivní a musí být v souladu s platnými právními předpisy.

Jedná se primárně o:

- a. Investiční (realizační) výdaje nad stanovené finanční limity Pravidel uvedené v rámci kapitoly B.6.5.1.5 a B.6.5.3.5 „Specifické způsobilé výdaje“, tj. výdaje uváděné v kumulativním rozpočtu v oblasti „Realizace“³ jako například výdaje na zateplení apod., nikoli výdaje z oblasti „Projektová příprava, autorský a technický dozor“.
- b. Investiční výdaje, které souvisí s komplexním projektem (investiční akcí), jejíž součástí jsou i opatření pro snížení energetické náročnosti budov podpořené z OPŽP a která je v souladu se strategickými cíli MZ.

Nezpůsobilé výdaje obou typů budou financovány pouze ve stanoveném podílu, případně bude výše financování stanovena na základě rozhodnutí porady vedení. Financování nezpůsobilých výdajů ze SR bude s ohledem na možnosti SR zajištěno následovně:

- a. Projekty PO⁴
 - V případě, že celkové výdaje projektu dosahují méně než 100 mil. Kč, bude poradou vedení MZ rozhodnuto o financování minimálně 80 % nezpůsobilých výdajů.
 - Porada vedení MZ rozhodne o procentní výši financování nezpůsobilých výdajů projektů v případě, že:
 - celkové výdaje projektu dosahují 100 mil. Kč a více a/nebo
 - nezpůsobilé výdaje souvisí s realizací investiční akce, jejíž součástí jsou i energeticky úsporná opatření podpořená z OPŽP, přičemž tyto výdaje nejsou

² Podrobný postup pro podání a administraci žádosti je uveden v Metodickém pokynu NZÚ.

³ Na položku „rezerva“ nelze využít spoluúčasť státního rozpočtu na financování nezpůsobilých výdajů.

⁴ Nezpůsobilé výdaje dle tohoto Pokynu u projektů PO, které nejsou příjemci prostředků z veřejného zdravotního pojištění, budou financovány ze SR na základě rozhodnutí porady vedení MZ.

nezbytné pro dosažení energetických úspor, a z důvodu hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti není vhodné tyto akce rozdělit.

- b. Projekty OSS – o procentní výši⁵ spolufinancování nezpůsobilých výdajů rozhoduje porada vedení MZ.

Financování nezpůsobilých výdajů projektu bude zajištěno na základě schválené žádosti o financování nezpůsobilých výdajů (dále jen „*žádost*“). Žádost, viz příloha č. 1 tohoto Pokynu, podepsaná statutárním orgánem PO/OSS bude zaslána na MZ, odbor evropských fondů a investičního rozvoje MZ (dále jen „*EFI*“), datovou schránkou neprodleně po schválení žádosti o podporu ze strany SFŽP, tj. před vydáním Registrace akce.

Odbor EFI posoudí, zda nezpůsobilé výdaje jsou v souladu s tímto Pokynem a stanoví výši jejich financování ze SR. V relevantních případech rozhoduje porada vedení MZ. Následně je vydána Registrace akce. Výše financování nezpůsobilých výdajů ze SR bude stanovena pevnou částkou, kterou nelze navýšit.⁶

V případě, že dojde v průběhu realizace projektu ke snížení výše nezpůsobilých výdajů stanovených v Registraci akce (např. na základě výběru dodavatele), bude v rámci vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů poměrně poníženo i financování nezpůsobilých výdajů ze SR.

Za účelem stanovení podílu spolufinancování a posouzení nezpůsobilých výdajů si odbor EFI může vyžádat další podklady a informace.

D. Důležitá upozornění

1. Financování na základě schválených účetních dokladů

Příjemce průběžně předkládá na SFŽP žádosti o schválení neuhrazených faktur, resp. k určení způsobilosti na fakturách s položkovým rozpočtem, a zároveň příjemce postupuje dle Příkazu ministra 12/2017, respektive dle Postupu pro Přímou řízení organizace pro projekty ESIF.

Doporučení: Vzhledem ke schvalovacímu procesu neuhrazených faktur ze strany SFŽP a MZ a možnosti uvolnění finančních prostředků ze státního rozpočtu, resp. prostředků Evropské unie, doporučujeme ve smluvních podmínkách (resp. již v zadávacích podmínkách) tuto skutečnost zohlednit odpovídajícími ujednáními přiměřenými povaze závazku, a to zejména v souladu s § 1963, odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

2. EPC

Zkratka EPC vychází z anglického výrazu Energy Performance Contracting. Českým ekvivalentem je poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem, případně energetické služby se zárukou.

⁵ V případě, že porada vedení MZ shledá aktivity projektu jako účelné a efektivní (zejména s ohledem na stav budovy), lze očekávat financování ve výši 100 % nezpůsobilých výdajů.

⁶ Toto se nevztahuje na OSS, u kterých bude případně navýšení nezpůsobilých výdajů posuzováno individuálně vždy s ohledem na hospodárnost, účelnost a efektivnost.

Předmětem energetických služeb je návrh, projektování a realizace investičních úsporných opatření v existující budově, areálu nebo jiné provozní jednotce včetně energetického managementu.⁷ Pro celý projekt je jen jeden dodavatel (poskytovatel energetických služeb), který smluvně ručí za dosažení úspor a také za návratnost finančních prostředků.

Součástí plnění může být i financování energeticky úsporných opatření od poskytovatele energetických služeb tzv. dodavatelské financování.

Pokud pro řešení projektu bude využito EPC včetně dodavatelského financování, je nutné, aby MZ zajistilo k realizaci souhlas Ministerstva financí, a to dle postupu stanoveného v „Pokynu k procesu schvalování metody EPC jako dodavatelského úvěru na financování vlastních zdrojů u projektů realizovaných v Operačním programu Životní prostředí“.

PO/OSS vždy spolu s Žádostí doloží čestné prohlášení, viz příloha č. 2 tohoto Pokynu, zda bude/nebude využíváno EPC jako finančního nástroje.

3. IS KP14+

Z důvodu administrace žádostí o financování nezpůsobilých výdajů ze strany MZ je nezbytná pravidelná aktualizace dat a dokumentů v portálu IS KP14+ po celou dobu realizace projektu.

4. Projekty s dotací nad 200 mil. Kč⁸

U projektů s dotací nad 200 mil. Kč se veškeré Registrace akce a Rozhodnutí o poskytnutí dotace předkládají ke schválení Ministerstvu financí, které má 30denní zákonnou lhůtu na vyřízení žádosti.

5. Na dotaci není právní nárok

S ohledem na možnost vyčerpání alokovaných prostředků MZ na financování nezpůsobilých výdajů projektů OPŽP ze státního rozpočtu kapitoly 335 MZ se upozorňuje, že na peněžní prostředky poskytnuté formou dotace není právní nárok a dotace bude přidělována dle pořadí obdržené žádosti.

V případě, že alokované prostředky MZ na financování nezpůsobilých výdajů projektů OPŽP ze státního rozpočtu kapitoly 335 MZ nebudou vyčerpány, mohou být přerozděleny mezi jednotlivé příjemce rozhodnutím rady vedení.

Dále je nutné upozornit na skutečnost, že pokud nebudou zajištěny finanční prostředky státního rozpočtu roku 2022 v důsledku trvání rozpočtového provizoria, případně pokud nebudou resortu zdravotnictví finanční prostředky narozpočtovány do kapitoly 335 MZ, Pokyn pozbývá platnosti.

⁷ Tj. Předpokládá se časově a odborně náročná příprava. Pro dojednání kvalitní smlouvy je nutné věnovat dostatečný čas přípravě projektu a v průběhu výběrového řízení pak respektovat požadované lhůty pro jednotlivé kroky. V souhrnu bývá podpisu smlouvy dosaženo nejdříve po roce od prvotního rozhodnutí o prověření vhodnosti záměru a přibližně půl roku od zahájení prací na výběrovém řízení.

⁸ Dotací se rozumí podpora ze SR NZÚ, EU (OPŽP) a SR kapitola 335 dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Příloha č. 1: Vzor žádosti o financování nezpůsobilých výdajů

Vážená paní ředitelko,

na základě Metodického pokynu pro projekty PO a OSS MZ spolufinancované z ESIF v Operačním programu Životní prostředí 2014-2020 (výzva č. 146 a 152) – financování nezpůsobilých výdajů si Vás dovoluji požádat o stanovení výše financování nezpůsobilých výdajů u projektu *název* z XX výzvy Operačního programu Životní prostředí s registračním číslem XXXX (dále jen „projekt“).

Projektová žádost byla schválena Státním fondem životního prostředí ve výši Kč dne XXX. (uvádějte původní i aktuální verzi žádosti)

V rámci rozpočtu projektu byly stanoveny **způsobilé výdaje** ze strany Státního fondu životního prostředí ve výši Kč, z toho bude hrazeno:

..... Kč (..... %) z příspěvku Evropské unie v rámci Operačního programu Životní prostředí,

..... Kč (..... %) ze státního rozpočtu v rámci programu NZÚ,

..... Kč (..... %) ze státního rozpočtu v rámci kapitoly 335 Ministerstva zdravotnictví,

..... Kč (..... %) z vlastních zdrojů.

Dále byly stanoveny **nezpůsobilé výdaje** projektu v celkové výši Kč.

V souladu s výše uvedeným pokynem žádáme o financování následujících nezpůsobilých investičních výdajů:

1. *Uveďte název položky rozpočtu/kumulativního rozpočtu projektu schváleného SFŽP, popište a zdůvodněte tento výdaj, uveďte výši nezpůsobilého výdaje v Kč.*

2.

S pozdravem

.....
jméno a příjmení

funkce

Příloha č. 2: Čestné prohlášení k využití metody EPC

Já, Jméno, *příjmení*,níže podepsaný/á,

ředitel/ředitelka,

adresa organizace:,

IČO,

tímto prohlašuji, že v projektu s názvem

.....,

v Operačním programu Životní prostředí, v prioritní ose 5: Energetické úspory,

specifický cíl,

výzva č.,

nebude/bude*

využíváno metody EPC k financování energeticky úsporných opatření od poskytovatele energetických služeb tzv. dodavatelské financování.

V dne.....

(jméno, příjmení, podpis)